

Bilim ve Sanat Merkezindeki Üstün Yetenekliler Eğitiminin Sürdürülebilirliğine İlişkin Öğrenci Düşünceleri*

Halil ATLI¹, Refik BALAY²

Geliş Tarihi: 03.02.2016

Kabul Ediliş Tarihi: 28.03.2016

ÖZ

Bu araştırma; Bilim ve Sanat Merkezindeki (BİLSEM) üstün yetenekliler eğitiminin sürdürülebilirliğine ilişkin öğrenci algılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Nitel tarzda, mülakat/görüşme tekniği kullanılarak yapılan araştırmanın örneklemi Şanlıurfa Bilim ve Sanat Merkezine devam eden 22 üstün yetenekli öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada öğrencilere; uzman görüşleri alınarak oluşturulan; “BİLSEM’lerin fiziki durumunu, araç-gereç, materyal durumunu, danışmanlarınızı, BİLSEM’lerdeki eğitimi üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz ve mevcut haliyle Merkezdeki eğitimin sürdürülebilirliğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?”, soruları sorulmuştur. Araştırmada elde edilen bulgulara göre öğrenciler: BİLSEM’in fiziki koşullarının üstün yetenekliler eğitimi için yetersiz olduğunu, Dil-Edebiyat, Görsel Sanatlar ve Müzik alanında öğrenim görenler BİLSEM’in araç- gereç ve materyal bakımından yetersiz olduğunu, BİLSEM’de görevlendirilen danışmanların (öğretmen) özveriyle çalıştıklarını; ancak her eğitim yılı başında danışmanların (öğretmen) değişmesinin proje çalışmalarını sekteye uğrattığını belirtmişlerdir. BİLSEM’in genel durumuna dair değerlendirmede; ise öğrenciler BİLSEM’de bulunmaktan memnun olmakla birlikte; ilkeli bir üstün yetenekliler politikasının bulunmayışını, TEOG, YGS-LYS gibi sınavların oluşturduğu psikolojik baskıyı, BİLSEM’de geçirilen zamanın azlığını, proje çalışma koşullarının yetersizliğini, BİLSEM’e ulaşımdaki sıkıntıları üstün yetenekliler eğitiminin sürdürülebilirliğini engellediğini belirtmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Üstün Yetenek, Eğitim, Bilim ve Sanat (BİLSEM), Sürdürülebilirlik

Student Perceptions Towards Sustainability of Education of Gifted Students in Science and Art Center

ABSTRACT

This study was conducted in Science and Art Centers (BİLSEM) to determine gifted students' perceptions about the sustainability of education for gifted students. This study was conducted in qualitative manner with interview forms, are composed of 22 gifted students attending Şanlıurfa Science and Art Center. The participants in the study were asked about the physical conditions, instruments, tools, materials in BİLSEM and about their consultants, evaluation of their education in BİLSEM in terms of the gifted students

* 24.Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'nde Sözlü Sunum Olarak Sunulmuştur.

¹ Strateji Uzmanı, Şanlıurfa İl Millî Eğitim Müdürlüğü. halilatli6323@gmail.com

² Prof. Dr., Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Fakültesi Dekanı.
refikbalay@hotmail.com

and the sustainability of the present education. The findings obtained in this study are as follows: The physical conditions of BİLSEM are inadequate for the education of gifted students, the appointed consultant (teacher) of BİLSEM work with dedication, but the change of consultants (teachers) at the beginning of each academic year inhibits project work. Regarding the general evaluation of BİLSEM, students were found to be glad with being in this facility; however, the psychological pressure of TEOG, YGS, LYS exams on students, the level of time spent at BİLSEM, deficiencies in project working conditions, difficulties in transportation to BİLSEM were found to be the problems most stated by students regarding the sustainability of education in BİLSEM.

Keywords: Gifted Students, Education, Science and Art (BİLSEM), Sustainability

GİRİŞ

Bireyin doğumundan ölümüne kadar yaşamının her alanını içine alan eğitimin farklı tanımları olmuştur. Bu tanımların ortak yönü; eğitimin bireyin bilgi, beceri, tutum ve davranışlarında değişiklik meydana getirme süreci olarak ele alınmasıdır. Buna göre eğitim en genel anlamıyla, insanları belli amaçlara göre yetiştirme sürecidir (Özkan, 2006). Eğitim, bireylerin kendilerini gerçekleştirmeleri için sunulan en önemli hizmetlerden biridir. Tüm devletler vatandaşlarının bu haklarını kullanmaları için gerekli tedbirleri almak zorundadır.

Günümüzde bireyler hızla değişen bir dünya ile karşı karşıyadırlar. Geleceğimizin teminatı olan gençlerimizi; bu baş döndüren değişime ayak uydurmaları için değil, değişimi yönlendirecek bilgi ve donanımda yetiştirmeliyiz (OECD 1988; Akt: Aydın, 2003). Okullar; yenileşmenin kapısı olarak bilginin üretildiği, kullanıldığı ve geliştirildiği, takım çalışması ile insana güven sağlayan, günün her saatinde kullanıma açık, toplumun yeni bilgi ihtiyaçlarının karşılandığı, öğrencide özgün ve yaratıcı düşüncüyü geliştirmeyi amaçlayan çok işlevli bir yapıda olmak zorundadır (Numanoğlu, 1999). Gelecek yüzyıllara hükmetmek isteyen devletler eğitim, öğretimde vatandaşlarının temel farklılıklarını göz önüne alan müfredatlar oluşturmak zorundadırlar. Bireylerin farklılıklarına göre değerlendirilmesi eğitimin görevlerindedir. Sosyal statü ayrımı yapılmadan öğrencilerin yeteneklerine göre yetiştirilmesi kişinin ve toplumun faydasına olduğu gibi toplumsal adaletin de gereğidir (Tezcan, 1981). Fırsat eşitliğini toplum için egemen güç olan devlet, sağlamak zorundadır. Anayasamızın (1982) 42. maddesine göre devlet; durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri almak zorundadır.

Özel eğitim, kişinin zekâsı ve kabiliyetleri ile doğrudan bağlantılıdır. Bu yüzden 20. yüzyılın ortalarından itibaren zekâ ve kabiliyet kavramları üzerinde çokça durulmuştur. Bunun neticesinde zekâ ölçümleri ve kabiliyet değerlendirmelerine dayalı eğitim modelleri, okul türleri geliştirilmeye çalışılmıştır. Zekâ bölümü; bireyin testlerle ölçülüp bulunan zekâ yaşının takvim yaşına bölünüp 100 ile çarpımıyla elde edilir. Zekâ bölümü; 115-129 arası olanlar hafif düzeyde üstün yetenekli, zekâ bölümü 130-144 arası olanlar normal düzeyde üstün yetenekli, 145-159 zekâ bölümüne sahip olanlar çok üstün yetenekli, 160-179 zekâ

bölümüne sahip olanlar olağanüstü üstün yetenekli, 180 ve üstü zekâ bölümüne sahip olanlar ise dâhi seviyesinde üstün yetenekli olarak adlandırılmaktadır (Gross, 2000; Akt.; Bakioğlu ve Levent, 2013).

Üstün yetenekli çocuklar; zihinsel, yaratıcı veya liderlik kapasitesiyle ilgili alanlarda veya özel akademik alanlarda yüksek düzeyde performans gösteren ve kabiliyetlerini geliştirebilmeleri için özel bir eğitime ihtiyacı olan çocuklardır (Davaslıgil, 2004). Üstün yetenekliler, performansları konunun uzmanları tarafından çeşitli değerlendirmelere tabi tutulduktan sonra belirlenen kişilerdir.

Literatürde üstün zekâli ve üstün yetenekli çocukların özellikleri şu şekilde ifade edilmektedir (Ataman, 1983):

- Tüm gelişim evrelerinde akranlarından daha ileridedirler.
- Akranlarına göre doğum kiloları fazladır.
- Bebeklik evreleri hareketlidir.
- Fiziki yapıları güçlü olup hastalanma riskleri daha azdır.
- Akranlarından ziyade kendilerinden daha büyüklerle oyun oynamayı severler.
- Girdikleri ortamlarda uyum problemi yaşamazlar.
- Grup içinde liderliğin işlevini iyi bildiklerinden genellikle lider olurlar.

Özel eğitim grubu içinde en fazla göz ardı edilen kısım üstün yeteneklilerdir. Kendi durumlarına uygun eğitildiklerinde üstün yetenekliler, önemli işlere imza atabilirler; ancak uygun eğitim alamadıklarında da önemli sorunlara neden olabilirler. Bu yüzden özel müfredatlara ihtiyaç duymaktadırlar (Kaya, 2013). Akranlarına göre pek çok konuda daha ileride olan üstün yetenekli bireylerin eğitimi, tüm ülkelerde farklı değerlendirilmiştir. Ancak sistemlerin başarısı öncelikle devamı ve sürdürülebilirliğiyle bağlantılıdır.

Daimi, sürekli olma yeteneği olarak nitelendirilen sürdürülebilirlik; önceleri sadece kalkınma ile ilişkilendirilse de günümüzde kalkınmanın çok ötesinde “insan ve çevre merkezli” olmak üzere iki temelde değerlendirilmektedir. Doğal çevrenin korunması kadar sosyal ve ekonomik kalkınmanın da birbirinden ayrı tutulamayacak parçalar olduğu kabul edilmektedir (Özmehmet, 2008).

Kalkınma ile birlikte toplumsal yenicilik ve yaratıcılık da gelişmektedir. Bu süreçte insanın fikri, kabiliyetleri, eğitim seviyesi ve isteği, değer yargıları ve refah anlayışı ile oluşan siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel zemin; oluşumculuğun ve yeniliğin gelişmesini sağlayarak kalkınmanın motor gücü olmaktadır. Beşeri kalkınmanın meydana getirdiği davranış değişiklikleri sosyal hayata da etki etmektedir. Bu etkinin en önemli belirtisi ekonomik gelişmeye müdahil olma fikrinin tabana yayılmasıdır. Üretimin ve üretim kalitesinin artırılması nitelikli insan gücünün ve kaynakların verimli kullanılmasına bağlıdır (UNDP, 1999: 76; Akt.:Yumuşak, 2008).

Yeryüzündeki tüm kaynaklar doğrudan insan eliyle kullanıldığına göre insanlığın sahip olduğu en önemli değer, beşeri kaynaktır. Bu sebeple bir ülkenin en önemli serveti nitelikli insan gücüdür. Nitelikli bir nüfus, ülke kaynaklarının en verimli şekilde kullanılmasında ve ekonomik gelişmenin sağlanmasında belirleyici bir etkidir. Nüfusun genç ve dinamik olması da birçok açıdan avantajlar

sağlamakta, beşeri sermaye yatırımlarının verimliliğini yükseltmektedir (Yumuşak, 2008). Bilim ve teknolojinin gelişmesi nitelikli bireylere olan gereksinimi azaltmamaktadır. Ancak bireyler arasındaki rekabeti kızıştırmaktadır. 2000'li yılların başında bir yabancı dil bilmek, bir alanda uzmanlaşmış olmak iyi bir iş için yeterli referans iken günümüzde bu özellikler yeterli gelmemektedir. Bu sebeple uluslararası konjonktürde yer edinmek isteyen devletler sahip oldukları beşeri kaynakları iyi değerlendirmek zorundadır. Beşeri kaynağın işlenmeye en hazır bölümünü hiç şüphesiz üstün yetenekliler oluşturmaktadır.

Üstün yetenekli potansiyelin değerlendirilmesine yönelik tarihsel çabaların dünyada ilk ve en ünlü uygulaması tartışmasız Enderun Mektebi'dir (Bilgili, 2004). Enderun Mektebi; üstün yeteneklilerin eğitiminin sistematik olarak düşünüldüğü ilk eğitim kurumudur. Enderun Mektebi; belli nitelik ve hazırbulunmuşluk seviyesine sahip Hristiyan aile çocuklarının devşirilmek üzere Türk ailelere teslim edilmesi, daha sonrasında Hazırlık sarayına alınması ve burada başarı gösterenlerin Enderun-ı Hümayuna alınması sürecini kapsamaktadır (Akkutay, 1984).

Üstün yeteneklilerin eğitimi ile ilgili Cumhuriyet döneminde de çeşitli uygulamalar denenmiştir. Önceleri ülkemizde üstün yeteneklilerin eğitimi bireysel bazda düşünülmüştür. 1960'lı yıllarda özel üst sınıflar oluşturularak konuya yeni bir perspektifle bakılmaya çalışılmıştır. 1980'li yıllarda üstün yeteneklilerin eğitimine daha profesyonel bakılmış, konu ile ilgili projeler geliştirilmeye başlanmıştır. Bu projeler yardımı ile 1993 yılında Ankara, İstanbul, İzmir, Denizli ve Bayburt illerinde Bilim-Sanat Merkezleri adı altında yetenek geliştirme merkezleri kurulmuştur (Çepni, Gökdere ve Bacanak, 2004). Ülkemizde 2015 yılı itibarıyla 72 tane Bilim ve Sanat Merkezi bulunmaktadır (ORGM, 2015). Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM); okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim çağındaki üstün yetenekli öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak üzere açılan destek eğitim kurumlarıdır. Bilim ve Sanat Merkezlerinde öğrenciler; Uyum (Oryantasyon) eğitimi programı, iletişim becerileri, grupla çalışma teknikleri, öğrenme yöntemleri, problem çözme teknikleri ve bilimsel araştırma tekniklerini barındıran Destek Eğitimi Programı, Bireysel Yetenekleri Fark Ettirici Program, Özel Yetenekleri Geliştirme Programı ve Proje Üretimi ve Geliştirme Programlarını içeren bir müfredatla öğrenim görmektedirler (BİLSEM Yönergesi, 2007).

Yapılan literatür araştırmasında ülkemizde üstün yeteneklilerin eğitiminin en önemli ayağını oluşturan BİLSEM'lerin eğitim programlarına, fiziki durumlarına, öğrenim hayatımızdaki yerlerine, devam eden öğrencilerin düşüncelerine, öğretmenlerin sistemin işleyişine ilişkin etkinliğine dair araştırmaların yeterli düzeyde olmadığı görüldüğünden, bu çalışma Bilim ve Sanat Merkezindeki (BİLSEM) üstün yetenekliler eğitiminin sürdürülebilirliğine

ilişkin öğrenci düşüncelerini belirlemek ve literatüre katkıda bulunmak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma; Bilim ve Sanat Merkezinde öğrenim gören öğrencilerin bu Merkezlerin fiziki yapıları, araç, gereç ve materyal durumu, danışmanlarının (öğretmen) yeterlikleri ve üstün yetenekliler eğitiminin bu Merkezlerde sürdürülebilirliğine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla öğrencilere aşağıdaki sorular sorulmuştur.

1. BİLSEM'in fiziki durumunu üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz.
2. BİLSEM'in araç-gereç ve materyal durumunu üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?
3. Danışmanlarınızı (öğretmenlerinizi) üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?
4. BİLSEM'deki eğitiminizi genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz, mevcut haliyle Merkezdeki eğitimin devamlılığına ilişkin görüşleriniz nedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma; Bilim ve Sanat Merkezindeki (BİLSEM) üstün yetenekliler eğitiminin sürdürülebilirliğine ilişkin öğrenci düşüncelerini belirlemek amacıyla nitel desende tasarlanmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanır. Başka bir deyişle nitel araştırma, kuram oluşturmayı temel alan bir anlayışla sosyal olguları bağlı buldukları çevre içerisinde araştırmayı ve anlamayı ön plana alan bir yaklaşımdır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Çalışma Grubu

Araştırmanın amaçlarına uygun olması için BİLSEM'in genel işleyişini bilen, BİLSEM'e en az 5 yıl devam eden, lise öğrenimi gören ve Proje Üretimi ve Hazırlama Programına dahil olma gibi ölçütlere uygun olarak ölçüt örneklem yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışma, 2014- 2015 eğitim öğretim yılında Şanlıurfa Bilim ve Sanat Merkezine devam eden ve bu kriterleri taşıyan 22 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin 10' u kız, 12' si de erkektir. Öğrencilerin tamamı Proje Üretimi ve Hazırlama Programına devam eden öğrencilerden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme sırasında öğrencilere gerektiğinde ek sorular yönetebilmek için yarı yapılandırılmış görüşme formu tercih edilmiştir. Sorular alanyazın taramasından sonra uzman görüşü alınarak düzenlenmiştir. Uzman görüşünden sonra

hazırlanan soruların amaca ve öğrencilere uygunluğunun test edilmesi, araştırmaya dahil edilmeyen 3 öğrenciyle yapılmıştır. Görüşmeler öğrencilerin ders yoğunlukları dikkate alınarak önceden belirlenmiş zamanlarda ve her biri 20-30 dakika sürecek şekilde yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Veriler araştırmacılar tarafından önce bilgisayar ortamında yazılı hale getirilmiş, sonra da nitel araştırma tekniklerden içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. İçerik analizi; nitel veri analiz türleri arasında en sık kullanılan yöntemlerden biridir. Bu yöntemde tümdengelimci bir yol takip edilmektedir. İçerik analizinde araştırmacı öncelikli olarak araştırma konusu ile ilgili kategoriler geliştirmektedir (Silverman, 2001; Akt.: Özdemir, 2010). Bundan hareketle öğrencilerin her bir soruya verdiği cevaplar benzerlikleri bakımından gruplandırılarak yorumlanmış, ayrıca her soruya verilen bazı cevaplar da aynen sunulmuştur. Öğrencilerin cevapları sunulurken kısaltmalar kullanılmıştır. Buna göre BLSM E( ), erkek öğrenciyi; BLSM K( ), kız öğrenciyi ifade etmektedir.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri, öğrencilerin üstün yeteneklilerin eğitimi açısından BİLSEM'in fiziki durumuna, BİLSEM'in araç-gereç ve materyal durumuna, danışmanlarına (öğretmen) dair değerlendirmeleri ve BİLSEM'deki eğitimin üstün yeteneklilerin eğitimi açısından genel olarak değerlendirilmesine ilişkin görüşleri sırayla verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Değişken		Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	12	54.5
	Kız	10	45.5
Toplam		22	100
Devam Edilen Eğitim Programı	Proje Üretimi ve Hazırlama Programı	22	100
Toplam		22	100
Yetenek Alanı	Dil ve Edebiyat Müzik ve Görsel Sanatlar(Resim)	12	54.5
	Fen Bilimleri Matematik	10	45.5
Toplam		22	100

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin 12'sinin (% 54.5) erkek, 10'unun (% 45.5) kızlardan oluştuğu, 12'sinin (% 54.5) Dil ve Edebiyat Müzik ve Görsel Sanatlar(Resim), 10'unun (% 45.5) Fen Bilimleri-Matematik alanında Proje Üretimi ve Hazırlama Programına devam eden öğrencilerden oluştuğu görülmektedir.

Öğrencilerin, BİLSEM'in fiziki durumunu üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz? sorusuna verdikleri cevapları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. *BİLSEM'in Fiziki Durumunun Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Açısından Değerlendirilmesine İlişkin Görüşler*

Öğrenci Cevapları	Frekans (f)	Yüzde (%)
BİLSEM örgün eğitimdeki okulumuzdan daha temiz.	22	100
Binamızın olmaması eğitimi olumsuz etkiliyor.	20	90.9
Sınıflarımız yeterli değil.	21	95.4
Bu ortamda nitelikli eğitim alamıyoruz.	21	95.4

Tablo 2 değerlendirildiğinde tüm öğrenciler; Bilim ve Sanat Merkezinin örgün eğitimdeki okullarından daha temiz olduğunu belirtmişlerdir. Bunun dışında öğrencilerden 20'si (% 90.9) BİLSEM'in kendi başına müstakil bir binasının olmamasını, 21'i (% 95.4) sınıfların çeşitli tekniklerle bölümlere ayrıldığını bu durumun ders işlemeyi sıkıntıya soktuğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin 21'i (% 95.4) ortamın nitelikli bir eğitim için yeterli olmadığını belirtmiştir. Konu ile ilgili kız öğrencilerden BLSM-K13'ün görüşü şu şekildedir:

"BİLSEM, benim normal zamanda devam ettiğim okuldan daha temiz, hemen her ders saati koridorlar siliniyor. Birimlerimizdeki dolaplar bile siliniyor. Sınıflarımız yetersiz kaldığından bir büyük sınıfı alçıpan ile iki sınıf yapmışlar. Biz derste iken yan sınıfta da ders olduğunda sesler birbirine karışıyor. Müstakil bir bina lazım bence."

Benzer görüş erkek öğrencilerce de dile getirilmiştir. BLSM-E22'nin görüşü; *"BİLSEM, gerçekten temiz bir yer. Ben özel okula gidiyorum, benim okulum da ancak bu kadar temiz. Burada sınıflarımızın yetersizliğinden dolayı biraz sıkıntılıyız. Ayrıca BİLSEM, Halk Eğitim Merkezinin bir bölümünü kullanıyor. Bizim dışımızdan da farklı insanlar bu binaya geliyor. Bazı zamanlar çok ses olabiliyor. Kendi binamız olursa çok daha iyi olur."*

Öğrencilerin cevapları bir bütün olarak değerlendirildiğinde BİLSEM'in fiziki olarak üstün yeteneklilerin eğitimi için uygun olmadığı görülmektedir.

BİLSEM'in araç-gereç ve materyal durumunu üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz? sorusunun cevapları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. *BİLSEM'in Araç-Gereç ve Materyal Durumunun Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Açısından Değerlendirilmesine İlişkin Görüşler*

Öğrenci Cevapları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bina BİLSEM'e ait olmadığı için bazı materyalleri kullanamıyoruz.	22	100
Araç-gereç ve materyallerimiz yetersiz (Resim, Müzik ve Dil Alanında Öğrenim Görenler).	12	54.5
Araç-gereç ve materyallerimiz yeterli (Fen Bilimleri ve Matematik Alanında Öğrenim Görenler).	10	45.5

Tablo 3 değerlendirildiğinde; BİLSEM'de eğitim ve öğretim, yetenekler doğrultusunda olduğu için her yetenek alanının araç-gereç ve materyal isteminin farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu sebeple alanı Fen Bilimleri ve Matematik olan 10 öğrenci (% 45.5) araç-gereç ve materyal sıkıntısı çekmediklerini, laboratuvarlarında her türlü malzemenin bulunduğunu, hatta bazı malzemeleri hiç kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Ancak araştırmaya katılan ve alanı Dil ve Edebiyat, Müzik ve Görsel Sanatlar(resim) olan 12 öğrenci (% 54.5), araç-gereç ve materyallerinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Tüm öğrenciler BİLSEM'in kendi binası olmadığı için sınıf dışında kullanılması gereken bazı araç ve gereçleri kullanamadıklarını ifade etmişlerdir. Konuya ilişkin BLSM- E14'ün görüşü şu şekildedir:

"Ben, Fen Bilimleri alanındaayım. Birimizde her türlü malzeme olduğunu düşünüyorum. Danışmanlarımız konularımız ile ilgili her türlü malzemeyi bize veriyorlar. Dolaplarımızın bir kısmında açılmamış bazı malzeme kutuları bulunmakta. Ancak sınıf içerisinde çok yer tutan bazı aletler var. Bina bütünüyle bizim olsaydı onlar koridorda dururdu. Belki bizim dışımızda bazı öğrenciler de gelip kullanabilirdi."

BLSM- E9'un görüşü:

"Edebiyat alanında öğrenim görüyorum. Birimizde normal okul sınıflarından farklı bir araç gereç yok. Bilim ve Sanat Merkezinde alanla ilgili çok daha farklı ekipmanların olması gerektiğini düşünüyorum. Binamızın her yerini maalesef kullanamıyoruz."

BLSM- K21'in görüşü:

"Ben hem Müzik hem de Görsel Sanatlar eğitimi alıyorum. Çalışma atölyelerimiz çok dar. Görsel Sanatlar atölyemizde beş şöveyi yan yana koyduğumuzda bize hareket alanı kalmıyor. Müzik sınıfımızda yeterli enstrümanımız yok, sınıfın ses yalıtım sistemi olmadığı gibi ses sistemi bile yok. Her iki sınıfımız konferans salonunun locası imiş."

Araştırmaya katılan öğrencilerin görüşleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde BİLSEM'in kendine has bir binasının olmaması eğitimi olumsuz olarak etkilemektedir. Ayrıca Matematik ve Fen Bilimleri dışında kalan alanların araç-gereç ve materyal bakımından yetersiz olduğu görülmektedir.

Danışmanlarınızı (öğretmen) üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz? sorusunun cevapları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Danışmanların (öğretmen) Üstün Yetenekliler Eğitimi Açısından Değerlendirilmesine İlişkin Görüşler

Öğrenci Cevapları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Öğretmenlerimiz özverili çalışıyor.	22	100
Her öğrenim yılı başında öğretmenlerimizin değişmesi beni olumsuz etkiliyor.	22	100

Tablo 4 incelendiğinde öğrencilerin tümü öğretmenlerinin(danışman) kendilerine faydalı olmak için özveriyle çalıştıklarını, farklı etkinlikler bulmak için çabaladıklarını belirtmişlerdir. Ancak öğrenciler; BİLSEM'deki öğrenim

hayatlarında aynı branştan en az 5 - 6 farklı öğretmenle çalıştıklarını bunun motivasyonlarını olumsuz etkilediklerini belirtmişlerdir.

Soruya ilişkin BLSM- E5' in cevabı:

"Her yıl eğitim- öğretim başladığında biz BİLSEM olarak 2-3 hafta eğitime geç başlıyoruz. Çünkü her yıl yeni öğretmenler Merkezimizde görevlendiriliyor. Bunların göreve başlaması 2-3 hafta geç oluyor. Gelen danışmanlarımızın (öğretmenler) normal okuldan farklı olduğumuzu ve buna göre etkinlik hazırlaması gerektiğini öğrenmesi de epey zaman alıyor. Buna rağmen bugüne kadar gelen tüm öğretmenlerimiz gerçekten çok gayretli oldular. Öğretmen- öğrenci olmaktan öte bizimle abi, abla- kardeş gibi oluyorlar."

Danışmanlarınızı (öğretmen) üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz soruna cevap veren BLSM -K3' ün görüşü:

"Ben 5 yıldan fazla oldu BİLSEM'e devam ediyorum. Hafızamı yokladığımda ilk başladığım günden beri aşağı yukarı 20- 25 farklı öğretmenle tanıştım. Farklılıklar güzel olsa da sürekli başarının önünde engel olduğunu düşünüyorum. Kadrolu öğretmenlerimiz olsa projelerimizin, çalışmalarımızın devamı için iyi olur diye düşünüyorum. Bu eleştirilerimi lütfen kötü olarak algılamayın. Şimdiye kadar çalıştığımız tüm öğretmenlerimiz iyiydi ama biz tam ayrışırken onlar ayrılmış oluyorlar."

Eğitimin en önemli unsurlarından biri hiç şüphe yok ki öğretmenlerdir. Bir okulun niteliği orda görev yapan öğretmenlerin niteliğiyle eş değerdir(Kavcar, 2002). Okullarda öğretmenlerin çok sık değişmesi öğrencilerin motivasyonunu olumsuz yönde etkilemektedir. Araştırmaya katılan tüm öğrenciler öğretmen değişikliğinin kendilerini olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir.

BİLSEM'deki eğitiminizi genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz, mevcut haliyle Merkezdeki eğitimin devamlılığına ilişkin görüşleriniz nedir? sorusuna verilen cevaplar Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. BİLSEM'deki Eğitimin Genel Olarak Değerlendirilmesi ve Mevcut Haliyle Merkezdeki Eğitimin Devamlılığına İlişkin Görüşler

Öğrenci Cevapları	Frekans (f)	Yüzde (%)
BİLSEM'de olmak beni mutlu ediyor.	22	100
BİLSEM'in başka kurum içinde olması eğitimimizi olumsuz etkiliyor.	22	100
Proje çalışmaları için fazladan çalışmıyoruz.	15	68
Her saatim planlı ve kurslar arası koşuşturma içerisindeyim.	18	81
Öğretmenlerimin her yıl değişmesi hoşuma gitmiyor.	22	100
Ülkemizin bize dair bir politikası olduğuna inanmıyorum.	19	86
BİLSEM'e ulaşımında sıkıntı çekiyorum.	22	100
Çalışmalarımızın merkezi sınavlara etkisi yok.	22	100

Tüm öğrenciler BİLSEM'in varlığından memnun olduğunu belirterek Merkeze başlamış olmakla kendilerinin farkına vardıklarını, ailelerinin, öğretmenlerinin, arkadaşlarının kendilerine başka bir gözle baktığını, aldıkları eğitimle olaylara daha derinlemesine baktıklarını belirtmişlerdir. Bu fikirlerin yanı sıra BİLSEM'in başka kurum içinde açılmış olması, okul sezonu dışında çalışma imkanının bulunmaması, TEOG ve YGS- LYS sınavına çalışmak zorunda olmaları, BİLSEM'deki proje ve çalışmaların TEOG, YGS-LYS sınavlarına etkisinin olmaması, okullar ve kurslar arası koşuşturmaya zorunda olmaları, danışmanların (öğretmenlerin) her eğitim yılında değişmesi, ülke olarak üstün yeteneklilerin eğitime yönelik bir politikanın oluşturulamamasını ve BİLSEM'e ulaşımında yaşanan sıkıntıları BİLSEM'deki eğitimin sürekliliğini sekteye uğratan durumlar olarak belirtilmiştir.

BİLSEM'deki eğitiminizi genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz, mevcut haliyle Merkezdeki eğitimin devamlılığına ilişkin görüşleriniz nelerdir, sorusuna BLSM- E4' ün cevabı şu şekildedir:

"Küçükken anneme, babama hep soru sorardım. Onlar bana bazen; "Ne boş işlerle uğraşıyorsun." derlerdi. BİLSEM'e seçildikten sonra sorduğum sorulardan sıkılmamaya başladılar. Ancak okulda üzerimdeki yükün arttığını da hissediyorum. Bana sorulan her soruya doğru cevap vermek zorunda olduğumu düşünüyorum. BİLSEM'i çok seviyorum. Ama buradaki eğitim benim girdiğim TEOG sınavında işime çok yaramadı hatta buraya gelmekle geçirdiğim zamanlarda daha fazla soru çözerdim diye çok düşündüm. Ailem de bana aynı şeyleri söyleyip durdu. Şimdi hem liseye gidiyorum hem de buraya geliyorum ayrıca müzik eğitimi için de kursa gidiyorum. Bütün bu işler bazen beni çok yoruyor." Benzer durumu ifade eden BLSM- E12' nin görüşü:

"Buraya gelmekle çok mutuyum. Fen Bilimleri alanında eğitim görüyorum. Haftada 5 saat ders görüyorum. Bu süre çok az, bir proje yapmak için bu zaman yeterli değil, Merkezimizin kendi binası olmadığı için burada okul dışındaki zamanlarda çalışmıyoruz. Şimdiye kadar toplam 5 Fen Bilimleri danışmanım (öğretmenim) oldu." Ayrıca BLSM- K3' ün görüşü:

"Burada beni doğru anlayan arkadaşlarla, benim için program hazırlayan danışmanlarla (öğretmen) birlikte olmak çok güzel. Ama ailem sınavlara hazırlanmam konusunda bana çok baskı yapıyor. Aldığım eğitim doğrudan YGS-LYS' ye etki etmiyor. Ailemin sınav baskısına ne kadar dayanırım bilemiyorum. BİLSEM'i çok seviyorum, burada haftada 5 saat ders görüyorum, bu süreyi çok yetersiz görüyorum. Proje yapmak için yetmez. Ayrıca BİLSEM'e geliş gidişlerim çok sorunlu oluyor, ailem beni getirmekte zorlanıyor, servis bulamıyorum. Bizim gibi arkadaşlar için bir lise açacaklarını duydum basından ancak herhangi bir gelişme görmedim. Sanki büyükler bazı konularda bizi oyalıyorlar."

Öğrencilerin cevapları bir bütün olarak değerlendirildiğinde BİLSEM'lerin varlığı üstün yeteneklilerin eğitimi açısından önem arz etmektedir. Bununla birlikte BİLSEM'ler fiziki yetersizliklerinden, materyal ve donanım bakımından ve öğretmenlerin devamlı değişmesi gibi çeşitli sebeplerden dolayı amaçları doğrultusunda tam kapasite olarak hizmet sunamamaktadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

BİLSEM'in fiziki durumunu üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz? sorusuna verilen cevaplara göre BİLSEM'in; başka kurumun içinde açılması, kendi işlevine uygun bir bina ve sınıf yapısına sahip olmaması üstün yeteneklilerin eğitimi için uygun değildir. Yapılan alan yazın incelemesinde de benzer sonuçlarla karşılaşmıştır. Milli Eğitim Bakanlığının kendi bünyesinde yaptığı MEB (2010) çalışmada; "Bilim ve Sanat Merkezi binalarının tamamına yakınının Bilim ve Sanat Merkezi olarak yapılmadığı, Bilim ve Sanat Merkezlerinin işlevine uygun olmayan fiziki mekânlarda faaliyetlerini sürdürdüğü, belirtilmiştir. Şenol (2011) tarafından yapılan çalışmada BİLSEM'lerde görevli öğretmenlerin % 71,4 'ü; üstün yeteneklilerin eğitimi ile ilgili karşılaşılan sorunların başında BİLSEM'in fiziki durumunu belirtmişlerdir. Sezginsoy (2007)'un araştırmasında da öğretmenler, BİLSEM'in fiziki durumunu üstün yeteneklilerin eğitimi için yetersiz görmüşlerdir. Araştırmalara göre BİLSEM'ler tip bina olarak yapılmadığı için üstün yeteneklilerin eğitimine uygun değildir.

BİLSEM'in eğitim araç-gereç ve materyal durumunu üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz? sorusuna verilen cevaplara göre; Matematik ve Fen Bilimleri alanında öğrenim görenler malzeme sıkıntısı çekmediklerini ancak Dil- Edebiyat, Müzik ve Görsel Sanatlar (resim) alanlarında öğrenim görenler araç-gereç ve materyal sıkıntısı çektiklerini belirtmişlerdir. MEB (2010)' e göre; BİLSEM'ler araç-gereç ve materyal bakımından yetersiz durumdadırlar. Yine Şenol (2011)'un araştırmasında BİLSEM'de görevli öğretmenler, fiziki şartların yetersizliğinden sonra en önemli sorun olarak araç- gereç eksikliğini görmüşlerdir.

Danışmanlarınızı(öğretmen) üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz? sorusuna verilen yanıtlara göre; öğrenciler danışmanlarının (öğretmen) performanslarından memnundur; ancak her eğitim öğretim yılında farklı danışmanlarla çalışmak zorunda olmalarını motivasyonlarını bozan bir unsur olarak ortaya koymuşlardır. Verilen eğitimin kalıcı olması, çalışmaların ve projelerin başarılı olması sürekliliğe bağlıdır. Sürekliliği sağlanamayan hiçbir çalışma kalıcı değildir. BİLSEM'in temel problemlerinin başında hiç şüphe yok ki öğretmenlerin görevlendirilmesi gelmektedir. BİLSEM'e öğretmen seçme işlemi ilk ve son kez 2008 yılında yapılmıştır. Bu seçme işlemine göre yerleşen öğretmenler, öğretmen açığını kapatamamıştır. Üstelik yerleşen pek çok öğretmen de alanda gördüğü sıkıntılardan dolayı BİLSEM'lerden ayrılmışlardır. MEB (2010)'e göre; hizmet bölgeleri arasında kadrolu çalışma bakımından önemli farklılıklar mevcuttur. Birinci ve ikinci hizmet bölgelerinde bulunan BİLSEM'lerde kadrolu öğretmen sayısı fazla iken diğer hizmet bölgelerinde bulunan BİLSEM'lerde ise kadrolu öğretmen sayısı oldukça yetersizdir. Şöyle ki araştırmayı yaptığımız Şanlıurfa Bilim ve Sanat Merkezinde 22 öğretmen normu olmasına rağmen kadrolu hiçbir öğretmen bulunmamaktadır.

BİLSEM'deki eğitiminizi genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz ve mevcut haliyle Merkezdeki eğitimin devamlılığına ilişkin görüşleriniz nedir? sorusunun cevapları değerlendirildiğinde; öğrenciler, BİLSEM'de öğrenim görmeyen kendilerini mutlu ettiğini belirtmişlerdir. Ancak TEOG, YGS-LYS gibi sınavların oluşturduğu psikolojik baskıyı, BİLSEM'de geçirilen zamanın azlığını, proje çalışma koşullarının yetersizliğini, BİLSEM'e ulaşımdaki sıkıntıları ve farklı kurslara gidiyor olmalarını eğitimlerinin devamı için problem olarak belirtmişlerdir. Araştırmamıza benzer sonuçlar Özkan (2009) tarafından gerçekleştirilen çalışmada da ortaya konmuştur. Özkan (2009)'ın yaptığı araştırmada öğrenciler, sınav stresinin kendilerini çok etkilediğini ve bunun devamsızlığa neden olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmamızın bir diğer sonucunda öğrenciler, BİLSEM'e gelmekle mutlu olduklarını belirtmişlerdir. Benzer bir değerlendirme Yıldız (2010) tarafından yapılan araştırmada da ortaya konulmuştur. Araştırmamızda öğrenciler, BİLSEM'e ulaşımda çok sıkıntı çektikleri ifade etmişlerdir. Araştırmamızın sonuçlarına paralel bir sonuç Karakuş (2010) tarafından yapılan çalışmada da ortaya çıkmıştır. Karakuş (2010)'a göre öğrenciler, BİLSEM'e devam ederken ulaşımda büyük sıkıntılar çekmektedir ve bu sıkıntılar öğrencilerin motivasyonunu olumsuz yönde etkilemektedir.

Tüm bunlar değerlendirildiğinde üstün yeteneklilerin eğitimi konusunda yeni bir anlayışa ihtiyaç duyulduğu aşikârdır. Bunun için BİLSEM'lerin fiziki koşulları düzeltilmelidir. BİLSEM'lere özgü tip binalar yapılmalıdır. Üstün yeteneklilerin eğitimi için kısa, orta ve uzun vadeli devlet politikaları belirlenmeli, devlet bütçesinden alana yönelik Ar-Ge çalışmalarına kaynak ayrılmalı ve bu kaynaklarla en kısa sürede araç-gereç ve materyal eksiklikleri giderilmelidir. Kadrolu danışman (öğretmen) istihdamı sağlanmalı, öğrencilerin projelere yönelmesi için BİLSEM'lerde geçirdikleri süreler arttırılmalıdır. Öğrencilerin BİLSEM'e ulaşımını sağlayabilmek için ailelere ulaşım desteği verilmelidir. Öğrencilerce yapılan çalışmaların TEOG, YGS-LYS gibi sınavlara doğrudan katkı sunması sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akkutay, Ü. (1984). *Enderun mektebi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Basımevi.
- Ataman, A. (1983). *Ankara ili resmi şehir ilkokullarındaki üstün yetenekli çocukların fiziksel özellikleri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- Aydın, B. (2003). Bilgi toplumu oluşumunda bireylerin yetiştirilmesi ve matematik öğretimi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (2). 183-190.
- Bakıoğlu, A. ve Levent, F. (2013). Üstün yeteneklilerin eğitiminde Türkiye için öneriler. *Üstün Yetenekli Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2013, 1(1), 31-44.
- Bilgili A.E., (2004). Bir Türk Eğitim geleneği olarak Enderun'un yeniden inşası. *1. Türkiye üstün yetenekli çocuklar kongresi bildiriler kitabı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi, (2007) *MEB Tebliğler Dergisi*, 2593, 69-80.
- Çepni, S., Gökdere, M. ve Bacanak, A. (2004). Üstün yetenekli öğrencilerin fen öğretmenlerinin hizmet içi ihtiyaçlarının değerlendirilmesine yönelik bir çalışma: bilim sanat merkezi örnekleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 162, 245-254.
- Davashgil, Ü. (2004). *Üstün yetenekli çocuklar durum tespiti komisyonu ön raporu kitabı*.

- I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, Çocuk Vakfı Yayınları.
- Gross, M.U.M. (2000). Issues in the cognitive development of exceptionally and profoundly gifted individuals. In K.A. Heller, F.J. Monks, R.J. Sternberg and R.F. Subotnik (Eds.) *International Handbook of Giftedness and Talent (2nd Edition)* (pp. 179-192). Oxford: Pergamon.
- Karakuş, F. (2010). Üstün yetenekli çocukların anne babalarının karşılaştığı güçlükler. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 127-144.
- Kavcar, C. (2002). Cumhuriyet döneminde dal öğretmenleri yetiştirme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 35 (1), 1-13.
- Kaya, N., G., (2013). Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi ve BİLSEM'ler. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 115-122.
- MEB, (2010). Bilim ve sanat merkezleri süreci (üstün yetenekli bireylerin eğitimi) iç denetimraporu, <http://icden.meb.gov.tr/digeryaziler/BilimSanatMerkezleriIcDenetimRa.pdf>Erişim Tarihi: 11/11/2014.
- Numanoğlu, G. (1999). Bilgi toplumu-eğitim-yeni kimlikler: bilgi toplumu ve eğitimde yeni kimlikler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 32, (1-2), 341-350.
- OICD (1988). New Technologies in the 1990's. a Socio-Economic Strategy. *Centre For Educational Research.(CERI)*, Paris.
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: sosyal bilimlerde yöntembilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1) 323-343.
- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (2015). <http://orgm.meb.gov.tr/> Erişim Tarihi: 12/12/2014.
- Özmehmet, E. (2008). Dünyada ve Türkiye sürdürülebilir kalkınma yaklaşımları. *Journal of Yasar University*, 12(3), 1853-1876.
- Özkan, D. (2009). Yönetici, öğretmen, veli ve öğrenci görüşlerine göre bilim ve sanat merkezlerinin etkililiği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Özkan, H., H. (2006). Popüler kültür ve eğitim. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(1), 29-38.
- Sezginsoy, B. (2007). *Bilim ve sanat merkezi uygulamalarının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Silverman, D. (2001). *Interpreting Qualitative Data: Methods for Analysing Talk, Text and Interaction*. London: SAGE Publication.
- Şenol, C. (2011). *Üstün yetenekliler eğitim programlarına ilişkin öğretmen görüşleri (BİLSEM örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Tezcan, M. (1981). *Eğitim sosyolojisine giriş*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi (1982). www.tbmm.gov.tr/anayasa.htm. Erişim Tarihi: 18/12/2014.
- UNDP, (1999). Human Development Report –Turkey 1999, UNDP, Ankara.
- Yıldırım, A. , Şimşek, H. (2003). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, H. (2010). *Üstün yeteneklilerin eğitiminde bir model olan bilim ve sanat merkezleri üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yumuşak, İ.G. (2008). Beşeri sermayenin iktisadi önemi ve Türkiye'nin beşeri sermaye potansiyeli. *İstanbul Üniversitesi Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 55, 3-48.

SUMMARY

Gifted children are the ones who have high performances in mental, creative and leadership capacity-related fields or special academic fields and they need special education in order to enhance their skills (Davaslil, 2004). Education of gifted individuals, who are first among equals, is differently evaluated in all countries. Nevertheless the success of the systems is connected with their continuation and sustainability. Although it was concerned only with development at first, sustainability which is described as the ability to be permanent and constant is nowadays evaluated beyond development under two basis which are "human and environment centered" basis. As well as the protection of natural environment, it is accepted that economic and social development are indissociable parts (tr.wikipedia, 2014). As the use of all the sources aboveground is directly by the hand of man, the most important value that the human being have is the human resource. The gifted ones, undoubtedly, constitute the yarest part of human resource to be handled. In Turkey, the education of the gifted ones is provided at Science and Arts Centres (BİLSEM). BİLSEMs are the supportive education institutions which were established in order to make the gifted children who are attending preschool, primary school, secondary school education be aware of their individual skills and to make them improve their capacities and to use it at the highest level (BİLSEM Yönergesi, 2007).

This research was done in order to identify the opinions of Science and Art Centre students about the physical conditions, equipment and material circumstances of these institutions and the advisors' (teacher) efficiency and sustainability of education of gifted ones in these institutions.

This Study was realised on 22 students who were studying at Şanlıurfa Science and Arts Centre in 2014-2015 school year by using interview method which is one of the qualitative research methods.

When the findings were evaluated according to the answers of the following questions;

1. "How do you consider BİLSEM's physical condition in terms of gifted students' education?"

All of the students stated that Science and Arts Centre are much cleaner than their mainstream school. Moreover, 20 (%90, 9) of the students indicated that BİLSEM does not have a separate, detached building; 21 (%95, 4) of the students mentioned that the classrooms were separated to parts with different techniques and this situation cause trouble for learning. Besides, 21 (%95, 4) of the students indicated that the environment is not sufficient for a qualified education.

2. How do you consider BİLSEM's equipment and material circumstances in terms of gifted students' education?

10 (%45, 5) students who are studying at departments of Sciences and Mathematics stated that they have adequate equipment and materials and that they have many laboratory materials; they do not even use some of them. However 12 (&54, 5) of students who were involved in the research but who are studying at Language & Literature, Music and Visual Arts (painting), said that they do not have sufficient materials. All of the students mentioned that as BİLSEM do not have its own building they can not use some of the equipment which were to be used out of the classroom.

3. How do you consider your advisors (teachers) in terms of gifted students' education?

All of the students think that their teachers are working selflessly in order to be beneficial to them and that they make effort to find different activities for them. On the other hand

the students stated that they were taught by 5-6 different teachers and that this situation has negative effect in their motivation.

4. How do you generally consider your education at BİLSEM and what are your opinions about the sustainability of education at this centre as it stands?

The whole students think that they are satisfied with with the existence of BİLSEM and that being registered to BİLSEM they became aware of themselves, they were perceived in a different way by their teachers and friends, they started to reflect upon the things more. Besides these thoughts, they stated some factors which interrupt the sustainability of education such as; not being able to study in BİLSEM out of school season, being obliged to study for TEOG and YGS-LYS exams, the fact that they have no extra points for their projects and other works for TEOG and YGS-LYS, having got to run around schools and courses, the fact that their teachers change in each academic year, that there is no policy of the country about the education of the gifted ones, having transportation problems.

According to the results; the answers of the question “How do you consider BİLSEM’s physical condition in terms of gifted students’ education ?” shows that, BİLSEM is not suitable for the education of gifted ones as it exists in another institution instead of having a separate building and classrooms.

The answers to the question “How do you consider BİLSEM’s equipment and material circumstances in terms of gifted students’ education?” reveals that the students who are studying sciences and mathematics do not have troubles with equipment but the ones who are studying language and literature, music, visual arts (painting) do not have enough materials.

When all these findings are assessed, it is obvious that there is a need for a new understanding about the education of gifted ones. Hence, the physical conditions of BİLSEMs are to be improved. Buildings should be raised particular to BİLSEM. Short, medium and long- range state policies are to be defined for the education of gifted ones, financial resources should be allocated from the state budget for the research-development works in the field and the gaps of equipment and materials should be filled with these resources. The employment of staffed teachers have to be supplied, the time that the students spend at BİLSEM should be increased in order for directing them to projects. The families should be supplied with transportation support for the transfer of the students to BİLSEM. The projects should be financially supported and the students should get extra points for their projects at TEOG, YGS-LYS exams.